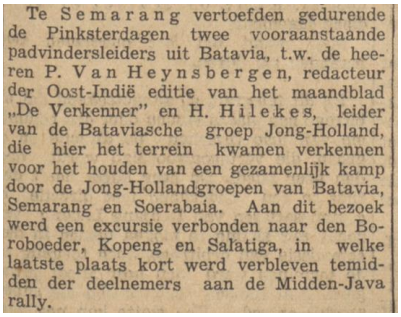
Pieter van Heynsbergen

Vrijheid in herdenken

Te Semarang vertoefden gedurende de Pinksterdagen twee vooraanstaande padvindersleiders uit Batavia, t.w. de heeren P. Van Heynsbergen, redacteur der Oost-Indië editie van het maandblad „De Verkenner" en H. Hilekes, leider van de Bataviasche groep Jong-Holland, die hier het terrein kwamen verkennen voor het houden van een gezamenlijk kamp door de Jong-Hollandgroepen van Batavia, Semarang en Soerabaia. Aan dit bezoek werd een excursie verbonden naar den Boroboeder, Kopeng en Salatiga, in welke laatste plaats kort werd verbleven temidden der deelnemers aan de Midden-Java rally.

Pieter van Heynsbergen ging op 2 mei 1934 met de Marnix van Sint Aldegonde van Amsterdam naar Batavia.

In Batavia werd hij padvindersleider en was redacteur van de *Oost Indië editie van het maandblad De Verkenner*. In 1935 doet hij in de Nederlandse versie van De Verkenner een oproep aan Nederlandse scouts die naar Indië gaan. Ze kunnen zich bij hem meldden zodat, zodat Pieter ze in contact kan brengen met padvinders in Nederlands Indië. In 1936 ging hij samen met Hendrik Hilekes, leider van de Bataviasche groep Jong Holland op verkenning in Semarang, voor een locatie voor een gezamenlijk kamp door de Jong Hollandgroepen uit Batavia, Semarang en Soerabaja.

Op 15 december 1938 trouwde hij in Batavia met Zwitserse Hilde Georgette Ebens (1889-1994). Zijn was voor hun huwelijk Akela.

Tijdens de oorlog werkte Pieter mee *aan de illegale registratie van krijgsgevangenen en geïnterneerden*. Hij woonde toen waarschijnlijk in Bandung.

Op 30 januari 1946 werd in Bandung feest gevierd. De dag begon met een militaire parade waaraan werd deelgenomen door zowel Britse als Nederlandse troepenonderdelen. Bij het Jaarbeursgebouw werd gedefileerd voor de Britse brigadegeneraal N. MacDonald en de Nederlandse kolonel Poulus. Vervolgens werd de Nederlandse vlag gehesen en door meer dan dan vijfduizend kinderen het `Wilhelmus´ en `Wien Neerlands Bloed´ gezongen. Een toespraak van een lokale bestuurder en nog een lied, gezongen door Ambonese kinderen, completeerden het officiële programma. De rest van de dag werd voornamelijk gevuld met kinderspelen en volksdansen.

Voor een select gezelschap werd nog een bijzondere bijeenkomst georganiseerd. Voor het paviljoen van het BvLO-terrein werden namens de Geallieerde strijdkrachten Japanse zwaarden uitgereikt aan *"personen die zich tijdens de Japanse bezetting in of buiten de kampen bijzonder verdienstelijk hadden gemaakt"*. Brigadegeneraal MacDonald hield een korte toespraak om vervolgens eerst een zwaard uit te reiken aan *"de burgerij van de stad Bandoeng". Ook werd postuum een zwaard uitgereikt aan* de een week eerder overleden voorzitter van het plaatselijke Rode Kruis, dr. J. van de Velde. Vervolgens werden nog 43 andere zwaarden overhandigd aan privépersonen, waarbij steeds in het kort werd aangegeven welke de reden was voor de onderscheiding. Van Heynsbergen ontving een zwaard voor zijn rol tijdens de oorlog.

Tot 1950 woonde hij met zijn gezin in Nederlands Indië. In 1950 werd in Jakarta hun derde dochter geboren. Na de oorlog ging het gezin naar Nederland. In 1958 woonden ze in Santpoort. Zijn vrouw overleed in 1994.

Meer informatie

Een bijzondere dag | Java Post
De locomotief » 02 jun 1936 - Art. 163 | Delpher
De koerier » 26 mei 1934 - Art. 37 | Delpher
De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 21, 1935, no. 12, 1935 » 1935-12 - Pag. 25 | Delpher
Java-bode : nieuws, handels- en advertentieblad voor Nederlandsch-Indie » 30 aug 1950 - Art. 123 | Delpher
Het Vaderland : staat- en letterkundig nieuwsblad » 26 mei 1937 - Art. 143 | Delpher
Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië » 17 dec 1938 - Art. 108 | Delpher
Java-bode : nieuws, handels- en advertentieblad voor Nederlandsch-Indie » 30 aug 1950 - Art. 123 | Delpher
De Telegraaf » 25 aug 1994 - Art. 577 | Delpher
Algemeen Handelsblad » 27 okt 1958 - Art. 130 | Delpher
Het Indisch Leidersblad, augustus 1938

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.